Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

ÚMLUVA

o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států

Smluvní strany této úmluvy,

ROZHODNUTY podporovat vztahy a spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí,

VĚDOMY SI významu činnosti Evropské hospodářské komise OSN při upevňování takových vztahů a spolupráce, zvláště v oblasti znečišťování ovzduší včetně dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší,

UZNÁVAJÍCE příspěvek Evropské hospodářské komise k mnohostranné realizaci příslušných ustanovení závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě,

PŘIHLÍŽEJÍCE k výzvě obsažené v kapitole o životním prostředí závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě vyzývající ke spolupráci v boji se znečišťováním ovzduší a jeho účinky včetně dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší a k rozpracování, prostřednictvím mezinárodní spolupráce, rozsáhlého programu monitorování a vyhodnocování dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým a s možným rozšířením na jiné znečišťující látky,

BEROUCE V ÚVAHU příslušná ustanovení deklarace Konference OSN o životním prostředí, a zvláště 21. zásadu, která vyjadřuje společné přesvědčení, že státy mají v souladu s Chartou OSN a se zásadami mezinárodního práva svrchované právo využívat své vlastní zdroje v souladu s vlastní politikou životního prostředí a odpovědnost zajistit, aby činnost v rámci jejich jurisdikce nebo kontroly nepoškodila životní prostředí jiných států nebo oblasti za hranicemi jejich národní jurisdikce,

UZNÁVAJÍCE existenci možných krátkodobých a dlouhodobých nepříznivých účinků látek znečišťujících ovzduší včetně znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států,

ZNEPOKOJENY, že předpovídané zvýšení úrovně emisí látek znečišťujících ovzduší v rámci oblasti může zesílit takové nepříznivé účinky,

UZNÁVAJÍCE potřebu studovat důsledky dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší a nutnost hledat řešení poznaných problémů,

POTVRZUJÍCE svou ochotu posilovat aktivní mezinárodní spolupráci při rozvoji vhodných národních politik a koordinovat národní opatření v boji proti znečišťování ovzduší včetně dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států prostřednictvím výměny informací, konzultací, výzkumu a monitorování,

SE DOHODLY takto:

ISAP ISAP ISAP ISAP

Definice

Článek 1

Pro účely této úmluvy se rozumí:

a) „znečišťováním ovzduší“ přímé nebo nepřímé vypouštění látek nebo energie člověkem do ovzduší způsobující nepříznivé účinky takové povahy, že mohou ohrozit lidské zdraví, poškodit biologické zdroje a ekosystémy a hmotný majetek a bránit využívání veřejných zařízení nebo jinému oprávněnému využití životního prostředí nebo ho narušit, a „látky znečišťující ovzduší“ budou interpretovány obdobně;

b) „dálkovým znečišťováním ovzduší přecházejícím hranice států“ znečišťování ovzduší, jehož fyzický původ je úplně nebo částečně na území v národní jurisdikci jednoho státu a jež má negativní účinky na území v jurisdikci jiného státu v takové vzdálenosti, že není obecně možné rozlišit podíl jednotlivých zdrojů emisí nebo skupin zdrojů.

Základní zásady

Článek 2

Smluvní strany, berouce řádně v úvahu s tím spojené skutečnosti a problémy, jsou rozhodnuty chránit člověka a jeho životní prostředí před znečišťováním ovzduší a budou usilovat o omezování a pokud možno postupné snižování a předcházení znečišťování ovzduší, včetně dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států.

Článek 3

Smluvní strany v rámci této úmluvy vypracují s pomocí výměny informací, konzultací, výzkumu a monitorování a bez zbytečných průtahů politiky a strategie, jež budou sloužit jako prostředek boje proti vypouštění látek znečišťujících ovzduší, přičemž budou brát v úvahu úsilí, které již bylo vykonáno na národní a mezinárodní úrovni.

Článek 4

Smluvní strany si budou vyměňovat informace a přezkoumají svá opatření, vědeckou činnost a technická opatření se zaměřením na boj v nejvyšší možné míře proti vypouštění látek znečišťujících ovzduší, které mohou mít nepříznivé účinky, čímž přispějí ke snížení znečišťování ovzduší včetně dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států.

ISAP ISAP ISAP ISAP

Článek 5

Na žádost se v krátké lhůtě uskuteční konzultace mezi smluvními stranami, které jsou skutečně postiženy dálkovým znečišťováním ovzduší přecházejícím hranice států nebo které jsou vystaveny významnému nebezpečí takového znečišťování, a smluvními stranami, na jejichž území nebo v jejichž jurisdikci dochází nebo by mohlo dojít ke vzniku významného podílu na dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států v souvislosti s činnostmi na tomto území prováděnými nebo zamýšlenými.

Řízení kvality ovzduší

Článek 6

Berouc v úvahu články 2 až 5, probíhající výzkum, výměnu informací a monitorování a jejich výsledky, jakož i náklady a efektivitu místních a jiných nápravných opatření, a za účelem boje proti znečišťování ovzduší, zvláště znečišťování vznikajícímu v nových nebo přebudovaných zařízeních, se každá smluvní strana zavazuje přijmout nejlepší politiky a strategie včetně systémů řízení kvality ovzduší a jako jejich součást kontrolní opatření v souladu s vyváženým rozvojem, zvláště s využitím nejlepší dostupné technologie, která je ekonomicky přijatelná, a nízkoodpadové a bezodpadové technologie.

Výzkum a vývoj

Článek 7

Smluvní strany budou v souladu se svými potřebami iniciovat a společně provádět výzkum nebo vývoj v těchto oblastech:

a) stávající a navrhované technologie na snížení emisí sloučenin síry a jiných hlavních látek znečišťujících ovzduší, včetně jejich technické a ekonomické proveditelnosti a jejich důsledků pro životní prostředí;

b) přístrojová technika a jiné techniky pro monitorování a měření emisí látek znečišťujících ovzduší a jejich koncentrací ve vnějším ovzduší;

c) zdokonalené modely pro lepší znalost dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší přecházejícího hranice států;

d) účinky sloučenin síry a jiných hlavních látek znečišťujících ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí, včetně zemědělství, lesnictví, materiálů, vodních a jiných

ISAP ISAP ISAP ISAP

přírodních ekosystémů a dohlednosti, s cílem určit vztahy dávka/účinek na vědeckém základě za účelem ochrany životního prostředí;

e) posuzování alternativních opatření pro dosažení cílů v otázkách životního prostředí, včetně snižování dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států, z ekonomického a sociálního hlediska a z hlediska vlivů na životní prostředí;

f) vypracování vzdělávacích a školicích programů týkajících se znečišťování životního prostředí sloučeninami síry a jinými hlavními látkami znečišťujícími ovzduší.

Výměna informací

Článek 8

Smluvní strany si v rámci výkonného orgánu podle článku 10 a dvoustranně budou ve společném zájmu vyměňovat dostupné informace o:

a) emisích dohodnutých látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým, pocházejících z jednotek sítě dohodnuté velikosti, v dohodnutých termínech, nebo o tocích dohodnutých látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým, přecházejících hranice států, na dohodnuté vzdálenosti a v dohodnutých termínech;

b) hlavních změnách v národních politikách a ve všeobecném průmyslovém rozvoji a o jejich možných důsledcích, které by pravděpodobně způsobily významné změny dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států;

c) technologiích na snižování znečišťování ovzduší týkajících se dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států;

d) plánovaných nákladech na boj s emisemi sloučenin síry a ostatních hlavních látek znečišťujících ovzduší na národní úrovni;

e) meteorologických a fyzikálně-chemických údajích týkajících se procesů v průběhu přenosu znečišťujících látek;

f) fyzikálně-chemických a biologických údajích týkajících se účinků dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států a o rozsahu škod[1], který podle těchto údajů může být připsán dálkovému znečišťování ovzduší přecházejícímu hranice států;

g) národních, subregionálních a regionálních politikách a strategiích boje se sloučeninami síry a s jinými hlavními látkami znečišťujícími ovzduší.

[1] Tato úmluva neobsahuje pravidla o odpovědnosti státu za způsobenou škodu.

ISAP ISAP ISAP ISAP

Realizace a další rozvoj programu spolupráce při monitorování a vyhodnocování dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší v Evropě

Článek 9

Smluvní strany zdůrazňují potřebu realizace stávajícího „Programu spolupráce při monitorování a vyhodnocování dálkového přenosu látek znečišťujících ovzduší v Evropě“ (dále jen EMEP) a se zřetelem na rozšíření tohoto programu souhlasí se zdůrazněním:

a) významu jejich účasti na programu EMEP a plné realizace tohoto programu, který je v první fázi založen na monitorování oxidu siřičitého a podobných látek;

b) potřeby používání srovnatelných nebo standardizovaných metod měření v maximální možné míře;

c) významu založení programu monitorování na systému národních i mezinárodních programů. Zřizování měřicích stanic a shromažďování údajů bude prováděno v rámci národní jurisdikce země, ve které budou měřicí stanice umístěny;

d) významu zřízení rámce pro program spolupráce při monitorování životního prostředí založený na současných a budoucích národních, subregionálních, regionálních a dalších mezinárodních programech a beroucí tyto programy v úvahu;

e) potřeby vyměňovat si v dohodnutých termínech údaje o emisích dohodnutých látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým, pocházejících z jednotek sítě dohodnuté velikosti, nebo o tocích dohodnutých látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým, přecházejících hranice států, na dohodnuté vzdálenosti a v dohodnutých termínech. Metoda používaná ke stanovení toků, včetně modelu, a stejně tak metoda používaná ke stanovení přenosu látek znečišťujících ovzduší, včetně modelu, jež jsou založeny na emisích na jednotku sítě, budou zpřístupněny a pravidelně přezkoumávány za účelem zlepšení metod a modelů;

f) ochoty pokračovat ve výměně a pravidelné aktualizaci národních údajů o celkových emisích dohodnutých látek znečišťujících ovzduší, počínaje oxidem siřičitým;

g) potřeby poskytovat meteorologické a fyzikálně-chemické údaje týkající se procesů v průběhu přenosu;

h) potřeby monitorovat chemické složky v jiných prostředích, jako je voda, půda a vegetace, stejně jako provést podobný program monitorování zaznamenávající účinky na zdraví a životní prostředí;

i) významu rozšíření národních sítí EMEP, aby byly operativní pro účely kontroly a monitorování.

ISAP ISAP ISAP

Výkonný orgán

Článek 10

1. Zástupci smluvních stran vytvoří v rámci vládních poradců zemí EHK pro otázky životního prostředí výkonný orgán této úmluvy a budou se v této funkci scházet nejméně jednou za rok.

2. Výkonný orgán bude:

a) přezkoumávat provádění této úmluvy;

b) vytvářet podle potřeby pracovní skupiny, které budou posuzovat otázky týkající se provádění a rozvoje této úmluvy a za tímto účelem připravovat příslušné studie a jinou dokumentaci a předkládat výkonnému orgánu doporučení;

c) plnit jakékoli jiné funkce, které mohou být vhodné podle ustanovení této úmluvy.

3. Výkonný orgán bude využívat řídicího orgánu EMEP jako integrální součásti vykonávání této úmluvy, zvláště pokud jde o sběr údajů a vědeckou spolupráci.

4. Při výkonu svých funkcí bude výkonný orgán, uzná-li to za vhodné, rovněž využívat informací od jiných příslušných mezinárodních organizací.

Sekretariát

Článek 11

Výkonný tajemník Evropské hospodářské komise bude pro výkonný orgán vykonávat následující funkce:

a) svolávat a připravovat schůze výkonného orgánu;

b) předávat smluvním stranám zprávy a jiné informace obdržené v souladu s ustanoveními této úmluvy;

c) vykonávat ostatní funkce, které mu výkonný orgán svěří.

Změny úmluvy

ISAP ISAP ISAP ISAP

Článek 12

1. Změny této úmluvy mohou být navrženy kteroukoli smluvní stranou.

2. Znění navrhovaných změn se podávají písemně výkonnému tajemníku Evropské hospodářské komise, který je sdělí všem smluvním stranám. Výkonný orgán projedná navrhované změny na nejbližším výročním zasedání za předpokladu, že výkonný tajemník Evropské hospodářské komise návrhy předá smluvním stranám nejméně devadesát dnů předem.

3. Změny této úmluvy se přijímají konsensem zástupců smluvních stran a vstoupí v platnost pro smluvní strany, které je přijaly, devadesátý den po dni, kdy byly u depozitáře uloženy listiny o přijetí od dvou třetin smluvních stran. Pro další smluvní strany vstoupí změny v platnost devadesátý den po dni uložení jejich listiny o přijetí těchto změn.

Urovnávání sporů

Článek 13

V případě sporu mezi dvěma nebo více smluvními stranami o výklad nebo uplatňování této úmluvy budou sporné strany hledat řešení jednáním nebo jakýmkoli jiným prostředkem urovnávání sporů, který bude pro sporné strany přijatelný.

Podpis

Článek 14

1. Tato úmluva je otevřena k podpisu v úřadovně Organizace spojených národů v Ženevě od 13. do 16. listopadu 1979, u příležitosti zasedání na vysoké úrovni v rámci Evropské hospodářské komise věnovaného ochraně životního prostředí, pro členské státy Evropské hospodářské komise a státy s poradním statutem při Evropské hospodářské komisi na základě odstavce 8 usnesení Hospodářské a sociální rady 36 (IV) ze dne 28. března 1947 a organizace regionální hospodářské integrace tvořené svrchovanými členskými státy Evropské hospodářské komise, na které jejich členské státy přenesly pravomoc vyjednávat, uzavírat a uplatňovat mezinárodní dohody v záležitostech upravovaných touto úmluvou.

2. V záležitostech v rámci svých pravomocí uplatňují tyto organizace regionální hospodářské integrace svým jménem práva a plní povinnosti, které tato úmluva přiřazuje jejich členským státům. V těchto případech nejsou členské státy těchto organizací oprávněny uplatňovat tato práva jednotlivě.

ISAP ISAP ISAP

Ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení

Článek 15

1. Tato úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení.

2. Tato úmluva bude od 17. listopadu 1979 otevřena k přistoupení států a organizací uvedených v čl. 14 odst. 1.

3. Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který bude vykonávat funkci depozitáře.

Vstup v platnost

Článek 16

1. Tato úmluva vstupuje v platnost devadesátým dnem po dni uložení dvacáté čtvrté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

2. Pro každou smluvní stranu, která ratifikuje, přijme nebo schválí tuto úmluvu nebo k ní přistoupí po dni uložení dvacáté čtvrté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení, vstoupí úmluva v platnost devadesátým dnem po dni uložení listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení této smluvní strany.

Odstoupení

Článek 17

Kdykoli po uplynutí pěti let ode dne vstupu této úmluvy v platnost pro určitou smluvní stranu může tato smluvní strana od úmluvy odstoupit tím, že o tom podá písemné oznámení depozitáři. Každé takové odstoupení nabude účinku devadesátým dnem po dni přijetí oznámení depozitářem.

Platná znění

ISAP ISAP ISAP ISAP

Článek 18

Prvopis této úmluvy, jejíž anglické, francouzské a ruské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

ISAP ISAP ISAP ISAP

USNESENÍ

o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států

Signatáři Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států ze dne 13. listopadu 1979

rozhodli, že v rámci Evropské hospodářské komise a vládních poradců zemí EHK pro otázky životního prostředí začnou co nejdříve a na prozatímním základě předběžně provádět Úmluvu o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států; signatáři se zavazují, že budou v době před vstupem úmluvy v platnost plnit závazky z ní vyplývající v nejvyšší možné míře;

souhlasí, že Evropská hospodářská komise a její výkonný tajemník by měli dostat potřebné pravomoci k zajištění dostatečného sekretariátu a v rámci stávající rozpočtové struktury také odpovídajících finančních prostředků;

dále rozhodli o bezodkladném upevnění své spolupráce v kritických oblastech v oblasti působnosti uvedené úmluvy. Zejména budou usilovat o sblížení svých politik a strategií boje se znečišťováním ovzduší, včetně dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států;

prohlašují, že cílem těchto strategií a politik bude omezování a pokud možno postupné snižování a předcházení znečišťování ovzduší, včetně dálkového znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států. Tyto strategie a politiky budou realizovány postupně a určený příslušný orgán bude pravidelně přezkoumávat pokroky dosažené na národní úrovni. Za tímto účelem bude pro signatáře nejvyšší prioritou vypracování dokumentu uvádějícího strategie a politiky snižování znečišťování ovzduší sloučeninami síry sledované každým signatářem.

ISAP ISAP ISAP ISAP